

Monumentnummer*: 522645

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 25 maart 2002
Kadaster deel/nr 82889/192

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Vaassen Epe Gelderland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Vaassen C 4040

Omschrijving**

In baksteen uitgevoerde basilicale KRUISKERK met vierzijdige westtoren, polyonaal afgesloten transeptarmen en een polyonaal koor. Aan de noord- en zuidzijde zijn tegen de zijbeuken verschillende rechthoekige en polygonale uitbouwen (kapellen en sacristie) gezet. De toren heeft een achzijdige opbouw met vrijwel identieke zijden, en telt drie geledingen bekroond door een spits. Aan de zuidzijde wordt de toren tot halverwege de hoogte begeleidt door een ronde traptoren bekroond door een spits. Het schip wordt gedekt door een zadeldak met een meezijdig schild over het koor. Over de lagere zijbeuken bevinden zich schilddaken met meezijdige afsluitingen, allen gedekt door leien in Maasdekking. De afwatering vindt plaats via (vernieuwde) baggoten en in de schilden bevinden zich enkele dakkapellen. Deze in gotische trant uitgevoerde dakkapellen worden gedekt door helmkappen. Op de nokuiteinden bevinden zich pironnen. Binnen de in baksteen (kruisverband) uitgevoerde gevels is natuursteen gebruikt ter afdekking van de steunberen, voor vensters en voor details zoals de pinakels van de toren. De gevels bezitten een trasraam dat wordt afgesloten door een gemetselde rollaag en daarboven een hoge plint, afgesloten door een afzaat. De gevels worden geleed door steunberen, waartussen zich spitsboogvensters bevinden. Onder de daklijst lopen tandlijsten, gemetseld in profielbaksteen. Tussen plint en daklijst, zijn in de gevels voornamelijk spitsboogvensters toegepast, met natuurstenen traceringen in Neo-Gotische trant, waarin onder andere verschillende soorten visblazen te herkennen zijn. De vensters zijn vrijwel allemaal voorzien van glas-in-lood (sinds de restauratie met voorzetramen). Onder de vensters bevindt zich een afzaat van lekdorpeltegels. De hoofdingang van de kerk is gesitueerd in de smalle VOORGEVEL (westzijde) en bezit een recht afgesloten dubbele houten deur, binnen een gemetselde spitsboog, waarvan de boogtrommel is gevuld met rijk gotisch maaswerk. De deur is voorzien van zware, smeedijzeren siergehengen. Hierboven bevindt zich een hoog spitsboogvenster met maaswerk. De geleding hierboven bestaat uit twee zones, de onderste lage zone is gevuld met drie gekoppelde spitsboogvensters. Hierboven in dezelfde verticale assen drie gekoppelde galmgaten met kleppen. De geleding

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

wordt afgesloten door een boogfries. Hierboven bevindt zich een tussenzone onder de spits, die de klok bevat en op de hoeken voorzien is van pinakels. Rechts en links sluiten tegen de toren de lagere, polygonaal afgesloten kapellen aan van de zijbeuken. De RECHTER ZIJGEVEL (zuidzijde) heeft in de lichtbeuk maaswerk in de vorm van verschillende soorten visblazen. De traptoren wordt geleed door een segmentboogfries met betonnen aanzetstukken. De LINKER ZIJGEVEL is vrijwel identiek aan de rechter zijgevel. De ACHTERGEVEL (oostzijde) kenmerkt zich door verscheidene rechthoekige en polygonale uitbouwen met een geveldetailering zoals elders.

Het INTERIEUR van de kerk is wat interne structuur betreft niet gewijzigd. Ook de aankleding en het bankenplan zijn voor een groot deel oorspronkelijk gebleven. Veranderingen betreffen de na Vaticanum II weggekalkte schilderingen en het gewijzigde liturgisch centrum. De kerkruimte bestaat uit een hoog middenschip onder meerdelige ribgewelven en lagere zijbeuken onder meerdelige ribgewelven. Het middenschip wordt van de zijbeuken gescheiden door een spitsboogarcade, gedragen door rondgemetselde pijlers waarvan het metselwerk ongepleisterd is gelaten. Het koor is meezijdig afgesloten en bezit een meerdelig ribgewelf, evenals de transeptarmen. De kerk wordt betreden via een ondiep tochtportaal dat uitkomt op de torenhal. Dit portaal bezit een betegelde lambrizing. Ter weerszijden hiervan bevinden zich de Mariakapel en de doopkapel, beiden voorzien van vloertegels en smeedijzeren hekwerken. Het interieur bezit nog vrijwel alle fraai uitgevoerde houten deuren met briefpanelen. Onder de bewaard gebleven interieuronderdelen bevindt zich ook het orgel, dat afkomstig is uit de afgebroken waterstaatskerk en in 1878 werd gebouwd door de orgelbouwer VAN MAARSCHALKERWEERD uit Utrecht. In de toren is een mechanisch torenuurwerk van B. Eijsbouts uit Asten aanwezig. In de met balkenplafond en blinde wandnissen vormgegeven sacristie bevindt zich een blinde nis als omlijsting voor een tabernakel met beschilderde deurtjes voorzien van engelenfiguren. De vloer van het hoogkoor is belegd met marmer.

Waardering

R.K. kerk van het type KRUISBASILIEK (complexonderdeel A) gebouwd in 1917 naar ontwerp van architect KROES

-Van architectuurhistorische waarde als gaaf en goed voorbeeld van een katholiek kerkgebouw in late Neo-Gotische stijl, dat wordt gekarakteriseerd door een basilikale hoofdvorm en een westtoren en gedetailleerd is met eenvoudig siermetselwerk en gotische spitsboogvensters met maaswerk. Het interieur vormt ondanks de wijzigingen na het Tweede Vaticanum nog een goed voorbeeld van een kerkinterieur uit het begin van de twintigste eeuw en bezit voorts een fraai orgel van de hand van Van Maarschalkerweerd.

-Van stedenbouwkundige waarde als hoofdonderdeel van het parochiecomplex aan de Deventerstraat. De kerk vormt het middelpunt van het historisch gegroeide buurtschap Oosterhof en is beeldbepalend door de hoofdvorm met toren voor de wijde omgeving.

-Van cultuurhistorische waarde als hoofdonderdeel van het complex dat verbonden is met een religieuze en sociaal-maatschappelijke ontwikkeling en waaraan een lange geschiedenis verbonden is. Het kerkgebouw is typologisch gezien en wat stijl betreft een laat voorbeeld van de toepassing van Neo-Gotiek en laat zien dat deze stijl in katholieke kringen nog lang in zwang bleef.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Parochiekerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument